

1. розробити технології вивчення сучасного учня, як людину, як особистість, як члена колективу. Визначити його потреби, його інтереси, його темп, пам'ять, мислення, увагу, його ідеали і захоплення, його культуру і кумирів, його мрії та побажання;

2. зафіксувати рівень відсутності знань у науковців про дитину, для якої вони пишуть програми розвитку, абсолютно неефективні для сучасних учнів, бо вони не для них і не про них;

3. створити адекватну освітню стратегію з урахуванням психологічних характеристик сучасних учнів, побажань суспільства та завдань держави.

І, звичайно, керівникам наукових структур необхідно провести ревізію власних кадрів. Визначати важливі теми для дослідження актуальних проблем мають незаангажовані люди. Але тут існує величезна проблема у вигляді конфлікту інтересів. Кожен чиновник від науки має власну тему дослідження і власний колектив дослідників, а окрім того він керує цілою великою структурою чи напрямом. Ця людина має різні функціональні обов'язки, які неможливо поєднати в одній особі. Такий керівник грає роль начальника і підлеглого в один і той же час, що виглядає, як роздвоєння особистості. Якщо людина веде серйозну наукову тему, використовує свої власні напрацьовані та повірені методи дослідження, чи в змозі вона оцінити методи іншого науковця, які кардинально відрізняються? Звичайно, ні. Таким чином, ресурси, що виділяються державою на науку, використовуються неефективно. Головним продуктом науки є новизна, яка народжується із різноманіття ідей та експериментів. Але, завдяки конфлікту інтересів, при наявності особистих наукових тем у наукових керівників звужується різноманіття методів, навіть самих тем, і від цього страждає новизна. Життя швидко змінюється, змінюються умови навчання, оточуюче середовище, з'являються нові технології, але у педагогіці дуже небагато відкриттів та новизни.

Висновки:

- Педагогічний науковий простір потрібно наповнити новими ідеями та закономірностями.
- Організаційна структура наукових закладів потребує модернізації.

Тематика: Педагогічні науки

ЯКІСТЬ, ПОСЛІДОВНІСТЬ І ЦІЛІСНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Доротюк О.Г.

науковий співробітник відділу профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Наука є базою життя і розвитку суспільства. Технологічний розвиток, технічні досягнення, ефективність виробництва і навіть відносини між людьми, групами людей, гармонія у сім'ї - все це є предметом науки. Наукові дослідження у різних галузях слугують для виявлення поточного стану справ, його покращення та прогнозування майбутнього. Деякі науковці розробляють методи та способи вирішення господарських, навчальних та технічних проблем. Окремі дослідники зосереджуються на проведенні експериментів, ще інші працюють над модернізацією процесів, вибудовуючи організаційно-адміністративні структури. Наші дослідження показали, що відповідно до ролей у науці, існує відповідна типологія наукових кадрів. Можна виділити такі типи: вчений-організатор, вчений-методист, вчений-дослідник, вчений-новатор. Зрозуміло, що основне завдання науки-продукувати нове, але нове, не обов'язково винайдене з нуля, це може бути новий підхід у вивченні чогось, новий метод спілкування, інші погляди на проведення експерименту. Всередині, у

науці існує багато видів діяльності і головним повинно стати співпадіння типу особистості вченого з відповідним видом наукової діяльності.

Для цілісності педагогічного дослідження бажано, щоб у кожній групі дослідників працювали організатори, експериментатори, методисти, дослідники. В такому разі забезпечується різнобічний підхід до вирішення наукових задач.

Для виведення закономірностей чи надання прогнозів наукова робота повинна проводитись послідовно у конкретному напрямі, не виключаючи різносторонності. Для отримання певних узагальнень потрібні довготривалі дослідження, спостереження, аналіз певної проблеми. Тому, наука у своєму розвитку повинна керуватись стратегією, яка розробляється і фінансується державою. Сучасна наука - це технологічна галузь, яка мало має евристичних винаходів, а більше виконує роль супроводу виробничих, економічних та кадрових процесів і забезпечує їх оптимізацію. Стратегія, програма, спадкоємність, збереження науковців, що знаходяться в темі довгий час, збереження цілі, наявність зворотнього зв'язку - це складові педагогічного дослідження.

Щодо якості науки. Науковці - це люди, які навчаються багато і довго, які мають такі особистісні якості: високоорганізованість робочого часу, роботоздатність, освіченість, уміння диференціювати факти і події, аналізувати, синтезувати, вносити зміни, прогнозувати, мати гнучке, швидке і незалежне мислення, бути грамотним, і комунікативним. Учений повинен навчатись впродовж всього життя та періодично звітуватись по результатах своїх досліджень. Необґрунтованим є той факт, що результати досліджень мають непередбачений об'єм, але існує норматив друкованих аркушів. Це велика проблема - оцінювати наукові результати по кількості друкованих аркушів. Робота письменника, поета може залежати від кількості аркушів, але робота вченого ні в якому разі! Відповідно, якість виконаного дослідження і його наукова правдивість не корелює з об'ємами інформації, яку має надрукувати дослідник. В результаті маємо таку картину: для збереження свого робочого місця науковці готують багато текстів, де відсутня новизна і власні судження.

Важливим пунктом повинна бути особиста відповідальність за опубліковані результати.

Відповідальність повинна бути і у науково-дослідницьких установ.

Педагогічна наука - це система, яка характеризується узгодженістю та єдністю. Вона повинна стати помічником у повній реалізації індивіда через розширення і поглиблення розуміння людської природи, її цілей і методів, а тому повинна стати якісною, послідовною та продуктивною.